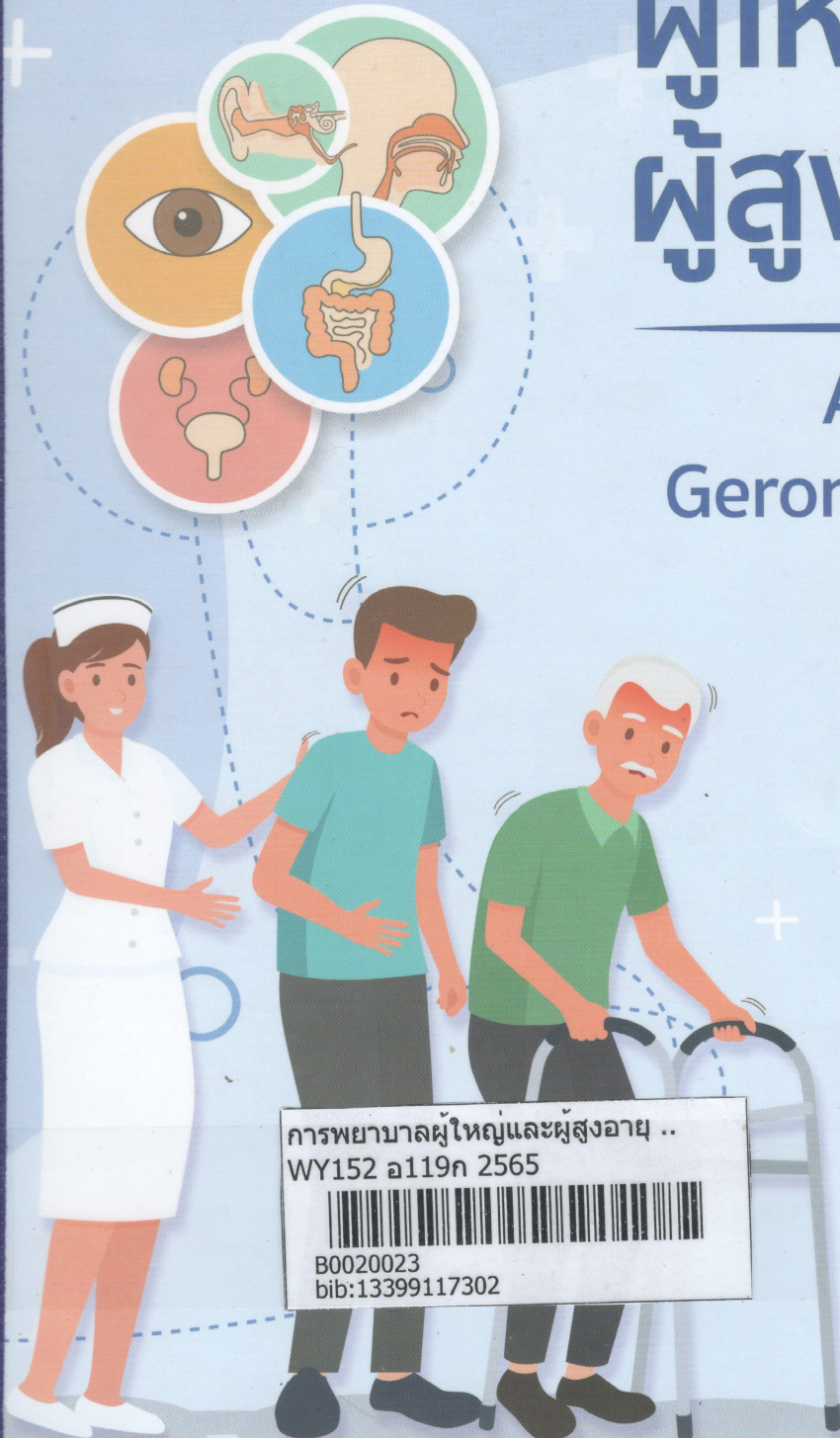

การพยาบาล ผู้ใหญ่ และ ผู้สูงอายุ

Adult and
Gerontological
Nursing

การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ..
WY152 อ119ก 2565

B0020023
bib:13399117302

อรุณ น้อยอุดม
ปิยานี ณ นคร
สุชีรา ชัยวิบูลย์ธรรม
บรรณาธิการ

การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ

Adult and Gerontological Nursing

บรรณาธิการ : อรุณ น้อยอุดม ปิยาณี ณ นคร และสุชีรา ชัยวิบูลย์ธรรม

ISBN : 978-616-443-715-9

พิมพ์ครั้งที่ 1 : กรกฎาคม 2565

จำนวน : 1500 เล่ม

ราคา : 370 บาท

สงวนลิขสิทธิ์ : โครงการตำรารามาริบัติ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล

สงวนลิขสิทธิ์ : ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์

ห้ามมิให้ทำซ้ำหรือลอกเลียนแบบโดยไม่ได้รับอนุญาต

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ = Adult and Gerontological Nursing.--

กรุงเทพฯ : โครงการตำรารามาริบัติ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2565.

292 หน้า.

1. การพยาบาลผู้สูงอายุ. 2. ผู้สูงอายุ -- การดูแล. I. อรุณ น้อยอุดม. II. ชื่อเรื่อง.

618.970231

ISBN 978-616-443-715-9

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย : โครงการตำรารามาริบัติ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ
มหาวิทยาลัยมหิดล

270 ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
0-2201-2258, 0-2201-1542

Website : www.rama.mahidol.ac.th/academic/textbook/

Facebook : โครงการตำรารามาริบัติ

ออกแบบปกและรูปเล่ม : บริษัท ไอดี ออล ดิจิตอลพริ้นท์ จำกัด โทรศัพท์ 0-2899-5429-35

พิมพ์ที่ : บริษัท ไอดี ออล ดิจิตอลพริ้นท์ จำกัด โทรศัพท์ 0-2899-5429-35

เลขเรียกหนังสือ... WY 159

..... 0119 ก 2565

เลขทะเบียนหนังสือ... 80020023

วันที่ลงทะเบียน... 4 ก.ย. 2566

ได้มาจาก... งบประมณ 2566

สารบัญ

คำนิยาม	I
คำนำ	II
รายนามผู้พิมพ์	III
สารบัญ	VI
สารบัญตาราง.....	IX
สารบัญภาพ	X

บทที่ 1 แนวคิดการดูแลผู้ป่วยผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ	1
Concept of Adult and Gerontological Nursing ongun Noyyudom	

ตอนที่ 1 การพยาบาลผู้ป่วยโรคทางตา Nursing Care of Ophthalmic Patient

บทที่ 2 โรคต้อหิน.....	13
Glaucoma piyadit thongyast	
บทที่ 3 กระจกตาเป็นแผล	29
Corneal Ulcer siriworrorn worrornsiri	
บทที่ 4 จอประสาทตาลอก.....	45
Retinal Detachment ongun Noyyudom	

ตอนที่ 2 การพยาบาลผู้ป่วยโรคทางหู คอ จมูก Nursing Care of Ear, Nose and Throat Patient

บทที่ 5 โรคหูน้ำหนวก.....	67
Otitis Media ongun Noyyudom	

สารบัญ

บทที่ 6	โรคเวียนศีรษะ .....83 Vertigo อ่วงน น้อยอุดม
บทที่ 7	ต่อมทอนซิลและต่อมอะดีนอยด์อักเสบ .....97 Inflammation of Tonsil and Adenoid Gland ปียาณี ณ นคร
บทที่ 8	โรคจมูกและไซนัสอักเสบ ..... 115 Diseases of Nose and Sinusitis ปียาณี ณ นคร

ตอนที่ 3 การพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบทางเดินอาหาร Nursing Care of Digestive System Patient

บทที่ 9	ตับอ่อนอักเสบ ..... 139 Pancreatitis สุชีรา ชัยวิบูลย์ธรรม
บทที่ 10	ลำไส้อุดตัน ..... 155 Intestinal Obstruction สุปรีดา มั่นคง
บทที่ 11	เลือดออกในระบบทางเดินอาหาร ..... 173 Gastrointestinal Bleeding ณัฐรุชา เจียรนิลกุลชัย

ตอนที่ 4 การพยาบาลผู้ป่วยโรคระบบทางเดินปัสสาวะ Nursing Care of Renal System

บทที่ 12	ปัสสาวะคั่ง .....201 Urinary Retention นิภาพร บุตรสิงห์ กุสุมา คุววัฒนสัมฤทธิ์
----------	---

สารบัญ

บทที่ 13 การติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ	223
Urinary Tract Infection	
นพวรรณ พิณิชจรเดช	
บทที่ 14 ไตบาดเจ็บเฉียบพลันและโรคไตเรื้อรัง.....	241
Acute Kidney Injury and Chronic Kidney Disease	
นพวรรณ พิณิชจรเดช	
<hr/>	
ภาคผนวก	261
ดัชนี	263
Index	271

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2-1	ผลตรวจตาของกรณีศึกษา	26
ตารางที่ 3-1	ผลตรวจตาของกรณีศึกษา	39
ตารางที่ 7-1	แสดงผลการตรวจร่างกาย	107
ตารางที่ 7-2	แสดงผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ	107
ตารางที่ 8-1	แสดงผลการตรวจร่างกาย	129
ตารางที่ 8-2	แสดงผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ	129
ตารางที่ 9-1	แสดงการเปรียบเทียบตัวชี้วัดกับภาวะตับอ่อนอักเสบเฉียบพลัน ที่มีสาเหตุจากสุราและจากนิ่ว โดยใช้ Ranson score	145
ตารางที่ 9-2	แสดงการเปรียบเทียบตัวชี้วัดกับภาวะตับอ่อนอักเสบเฉียบพลัน จากทุกสาเหตุโดยใช้ Modified Glasgow (Imrie) score	146
ตารางที่ 9-3	แสดงการคิดคะแนน parameter ด้านสรีรวิทยา ตาม APACHE II	147
ตารางที่ 9-4	แสดงความสัมพันธ์ของคะแนน APACHE II กับอัตราการตาย	148
ตารางที่ 12-1	ค่าปกติของระดับ PSA ตามอายุ	213
ตารางที่ 12-2	การแปลผลระดับ PSA ที่เพิ่มขึ้น	213
ตารางที่ 14-1	ระยะของโรคไตเรื้อรังและแนวทางการดูแลผู้ป่วย (KDIGO 2012)	252

สารบัญภาพ

ภาพที่ 2-1	กายวิภาคของมุมม่านตา และการไหลเวียนของน้ำเลี้ยงลูกตา..... 15 หรือน้ำเอเคียส
ภาพที่ 2-2	กายวิภาคของเยื่อบุตาแดงบริเวณรอบ ๆ รอยต่อระหว่างกระจกตาและตาขาว.....16
ภาพที่ 4-1	ตำแหน่งองค์ประกอบของลูกตาส่วนหลัง.....46
ภาพที่ 4-2	องค์ประกอบของชั้นจอประสาทตา.....47
ภาพที่ 4-3	การแยกออกจากกันของชั้น sensory retina และ retinal pigment epithelium 48
ภาพที่ 4-4	จอประสาทตีกักขาดและมีการลอก (retinal break and detachment) 49
ภาพที่ 4-5	จอประสาทตาลอกเกิดจากการดึงรั้งของน้ำวุ้นตาและเยื่อพังผืด ทำให้มี.....50 ของเหลวอยู่ที่ชั้นจอประสาทตา
ภาพที่ 4-6	การผ่าตัดแบบ scleral buckling รัศคอรอยด์เข้ามาในลูกตาแล้วส่วนของ .....51 sensory retina และชั้น retinal pigment epithelium ติดกัน
ภาพที่ 4-7	การผ่าตัดแบบ pneumatic retinopexy.....52
ภาพที่ 4-8	แสดงผลของการอยู่ในท่าก้มหน้าแล้วแก๊สลอยขึ้นไปกดจอประสาทตา .....53 ให้ติดกลับดังเดิม
ภาพที่ 4-9	การก้มหน้าที่ถูกวิธี ทั้งเวลานั่ง นอนหรือเดิน 59
ภาพที่ 5-1	เปรียบเทียบช่องหูชั้นกลางปกติ และหูชั้นกลางอักเสบ.....68
ภาพที่ 5-2	แผนผังการแยกประเภทของหูน้ำหนวก.....69
ภาพที่ 5-3	หนองคั่งอยู่ในหูชั้นกลางจนทำให้แก้วหูแดงและถูกดันให้โป่งออก 70
ภาพที่ 5-4	การเจาะแก้วหูและใส่ท่อ PE tube ทำให้หนองถูกระบายออกมาด้านนอก.....71
ภาพที่ 5-5	บริเวณที่เกิดแก้วหูทะลุ มีหนองไหล และช่องหูและแก้วหูแดง 72
ภาพที่ 5-6	มี cholesteatoma ในหูชั้นกลาง จนทำให้กระดูกหูทั้ง 3 ชั้นขยับไม่ได้.....73
ภาพที่ 6-1	ตำแหน่งของ vestibular system ที่ประกอบด้วย semicircular canal 85
ภาพที่ 6-2	ตำแหน่งท่อครึ่งวงกลมของ semicircular canal 85
ภาพที่ 6-3	ลักษณะหินปูนที่หลุดออกมาอยู่ในท่อครึ่งวงกลมของ semicircular canal 85
ภาพที่ 7-1	ต่อมทอนซิลภายในลำคอ 99
ภาพที่ 7-2	เปรียบเทียบต่อมทอนซิลปกติและต่อมทอนซิลที่มีการอักเสบ 101
ภาพที่ 8-1	ลักษณะจมูกภายใน (Internal nose) 117

สารบัญภาพ

ภาพที่ 10-1	สาเหตุของลำไส้อุดตัน	159
ภาพที่ 10-2	ชนิดของลำไส้อุดตัน	161
ภาพที่ 11-1	หลอดเลือดดำที่หลอดเลือดอาหารโป่งพอง.....	177
ภาพที่ 11-2	การสวนล้างกระเพาะอาหาร.....	187
ภาพที่ 11-3	การใช้บอลลูนกดเพื่อห้ามเลือด	188
ภาพที่ 12-1	การแบ่งระยะของมะเร็งกระเพาะปัสสาวะ	203
ภาพที่ 12-2	Ileal conduit urinary diversion.....	205
ภาพที่ 12-3	Indian pouch reservoir.....	205
ภาพที่ 12-4	Neobladder	206
ภาพที่ 12-5	continuous bladder irrigation (CBI)	217
ภาพที่ 12-6	แสดงภาพการทำ urinary traction.....	219